Nro 193.
D. 14. Sierpnia.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Założenie Miasta Bodzanowa w Woie: Pło: 1351.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Kommissja Rządowa Wyznań Relig: i Oświe: Publicznego.

Gdy zbytnia odległość pomieszkań wielu uczniów w tuteyszey stolicy od szkół publicznych, do których uczęszczaią, nader utrudnia należyte wypełnianie tych ważnych obowiązków, które w zastępstwie rodziców i opiekunów szkolnej młodzieży na Władzę Szkolno Dozorczą spadaią; przeto Kommissja Rządowa Wyznań i Oświecenia wzywa osoby wspomnione: ażeby dzieci swe lub opiece swoiey poruczone chcieli mieścić ile możności w bliskości szkół, do których ie zamyślaią posełać; chybaby tu sami mieszkaiąc, u siebie dzieci rzeczone utrzymywali.— w *Warszawie* d. 19 Lipca 1824 roku Minister Prezyduiący (podpisano) Stan: *Grabowski.* Sekretarz Jeneralny *Rakiety.*

w *Włocławku* na ścianie zewnętrznej, Kaplicy *Beatae Virginis Mariae* Kościoła Katedralnego *Kuiawsko-Kaliskiego*, zwraca szczególniejszą uwagę widzów, *Kompas z konstellacjami* bardzo dokładny przez sławnego Astronoma Polskiego *Kopernika* zrobiony. O rzeczywistości z akt Kapituły przekonać się można, pod którym własną ręką takowy położył:

Hic Tibi cum signis spectantur nodus et umbra
Quae tria quid doceant commemorare libent,
Umbra notat, dextra, quota cursitet hora diei
Hineque monet vitam, sic properare tuam.
Ast in quo signo magni lux publica mundi
Versetur, mira nodulus arte docet.
Si vis scire dies quot quilibet occupat horas
Jn medios media, sedo locatos habes.

Czas wszystko niszczący zupełnie i napis niewyraźnym i kompas mniej użytecznym uczynił. Troskliwa Kapituła o zachowanie tak drogiej pamiątki Rodaka naszego, pięknym kolorytem firmament, planety i napis, odnowić teraz kazała.

Kapituła *Kuiawsko-Kaliska* pragnąc uczcić wieczną pamiątką cnoty zmarłego swego Biskupa *Rybińskiego*, własnym kosztem w Kościele Katedralnym w mieście *Włocławku*, wystawiła w roku bieżącym piękny i okazały piramidalny pomnik, wysoki stop 20, zwracaiący uwagę znawców nad kunsztownym i doskonałym dziełem który JP. *Jacobi* Rzeźbiarz z *Berlina* szczęśliwie wykonał. Tak więc prawdziwa cnota i pobożność znajduią zawsze w potomności rzeczywistą nadgrodę. Szanowni Mężowie! przyjmijcie ten mały dowód wdzięczności który wam pokrewny zmarłego Biskupa iak najczulej składa. — A.S.

Franczak Jakób Mularczyk, Żonaty, kąpiąc się onegdaj w Wiśle za Koszarami Gward: utonął, dotąd ieszcze nie iest wydobytym.

w Miesiącu Czerwcu r. b: do *Humania* na *Podolu* przybyło podróżuiące towarzystwo Aktorów pod Antrepryzą Pana *Hier: Kamińskiego.* Niepomyślnie szło tej antrepryzie, przeto na dwa ostatnie widowiska przedsie-

wzięto wystawić dwie najcelniejsze Polskie Traiedje. Umieszczamy ciekawy wyiątek z Afiszu, który mamy przed sobą. Jest to odezwa Antreprenera do Publiczności. „ Przez szacunek dzieł pierwszych w Ojczystym języku, wreście przez szacunek narodowości, nieoszczędzałem wydatków aby obrazy wielkich mężów przyzwoicie wystawionemi były. Co się tyczy naszych talentów, wcześnie upraszam o łaskawe pobłażanie. Niezechce więc Szanowna Publiczność poczytać mi za złe, że na przedstawienie tych dzieł cenę podniosłem, w *Ludgardzie* i *Barbarze* cała moia nadzieia, ieżeli te dwie Królowe niepozyskaią dla mnie względów u wspaniałych Obywateli, to chyba same Nieba wyrwą mnie ze szponów tutejszych Jzraelitów, iak niegdyś tychże Jzraelitów wyrwały zniewoli Egipskiej, iednakże bez *Mojżesza* obejść się niemogło. Niech szanowna Publiczność raczy tu być moim *Dobroczynnym Mojżeszem* i za pomocą pewnego kruszczu przeprowadzi mię nie przez czerwone morze, ale przez bagna moich cierpień i zgryzot, na pola szczęśliwych nadziei. Ażeby przyiemniejsza była dogodność łaskawym spektatorom, dwa wystrzały armatne oznaczać będą rozpoczęcie spektaklu, 1szy sygnał oznaczaiąc dla zebrania się widzów, 2gi przy zaczęciu sztuki. Biletów dostać można w domu Maiorka Zagranicznego. ” —

Niżej podpisana ma zaszczyt donieść Prze: Publiczności, iż po złożonym examinie i uzyskanym od Rządu upoważnieniu, założyłam w mieście Lublinie Pensją i Szkołę wyższą Płci Żeńskiej w ięzyku Polskim, Francuzkim, Niemieckim i wszelkich nauk do Panien należących, a będąc od tego praktycznie usposobioną, gdyż przez lat kilkanaście iako Guwernantka z chlubą w domach słusznych zostawałam, zatym teraz gorliwie starać się będę abym podjętym obowiązkom zadosyć uczyniła. Obywatele prowincji którzy mnie swem zaufaniem zaszczycić raczą, zechcą się wprost do Lublina do mnie zgłosić, gdzie iuż założoną Pensją w domu JP. *Gieżewskiego* przy ulicy Olejnej zastaną. — Kazimiera z Karfunklów *Kowalska*.

Stopni Ciepła D. 10 Sierpnia 18. d, 11, 19. d, 12, 24. d, 13, 22.

ROZMAITOŚCI.

Ojciec S: coraz więcej łoży na pomnożenie kunsztów, przeznaczył 35,000 talarów rzyms: na zakupienie szacownej *Bibljoteki* po Margrabiu *Cikognara* będącej w *Wenecji*; również znaczne summy przeznaczył na porządkowanie rur przez które cały *Rzym* wode zdroiową może mieć dostarczaną.—*Hieronim Bonaparte* wyiechał z *Rzymu* do *Tryestu*, a z tamtąd uda się do *Wiednia*.— Łotry coraz bardziej pomnażaią się na granicy Królestwa *Neapolitańskiego* , ieden z nich oświadczył że dostawi głowę swego dowódcy, ieśli mu zapewnią przebaczenie, a przytym 1000 talarów.—z *Ameryki Połud:* donoszą że może tameczne stronnictwa przystąpią do zgody, *Boliwar* miał pierwszy żądać zgody, długo w tej mierze trwały narady, prawie wszyscy zgodzili się na podane z obu stron warunki, tylko ieden Jenerał *Olaneta* odłączył się i napadł na Konstytucjonistów, walka była zacięta. *Chilijczykowie* łączą się z wojskiem *Peruańsko-Kolumbijskiem*.— w Kantonie *Thurgau* Pies wściekły ukąsił Konia, w 4 tygodnie ten Koń tak gwałtownej dostał wścieklizny, iż ledwo zdołano go zabić. Uważaią to za osobliwsze zdarzenie. —

w Mieście *Hof* w *Bawarji* Magistrat rozkazał aby robotnicy naprawiaiący dachy, wczasie tej roboty niepalili fajki, gdyż mogłaby skra zakraść się w poddaszu i przez to po-

żar wyniknąć. Robotnicy przyzwyczaieni do ustawicznego palenia tytuniu, tak się rozgniewali tym zakazem iż opuścili miasto, a to właśnie w ten czas gdy z większej połowy domów zdjęto dachy stare, dla dania nowych; obywatele powstali przeciw Magistratowi iż z iego nieprzezorności zostaną bez dachów, w chwili ustawicznych deszczów, nakoniec Magistrat wysłał deputacją do robotników z wezwaniem aby wrócili i spokojnie ile się podoba palili fajki. — *Rossyni* iuż opuścił *Anglją* i w tych dniach przybył do *Paryża*. — Przed pierwszem widowiskiem danem w nowym teatrze *Berlińskim*, deklamowano *Prolog* w którym oświadczono iż w tymże Teatrze Orkiestra niewyda żadnego fałszywego tonu, Aktorowie komiczni nieprzydadzą żadnego niestosownego konceptu, Spiewaczki niebędą często miewać Kataru, i Suflera (prócz Aktorów) nikt nieuszłyszy. — w Jednem z miast stołecznych gdy w Sierpniu połapano z ulic wiele *Psów* rozmaitego gatunku, zamknięto ich iak zwykle w starym domku, a nazaiutrz miano pozabiiać. Między temi więzniami był Piesek *Jamnik*, przeczuwaiąc blizki swój zgon, przez całą noc kopał pod podwaliną, a przez ten otwor i sam uszedł i wszystkie Psy tam znajduiące się wyprowadził. Szczególny zawar to zakład w *Londynie*, to iest: kto prędzej uiedzie 18 mil Angi: 4ma Końmi na wozku. Założono się o 12,000 dukatów. *Xiże Kweensburg* wygrał zakład; kazał u najsławniejszego Stelmacha zrobić wózek którego koła i wszystkie części są z rybiej kości, zamiast siedzenia iest siodełko, woznica siedział na tem siodełku maiąc nogi w strzemionach tuż przy ziemi. Lejce i cały zaprząg iest z iedwabiu misternie zrobiony, oprócz woznicy na każdym koniu siedział mały *Żokiej*, a tak lekki powóz wyprzedził wszystkie inne. — Gdy *Rossyni* oddalał się z *Londynu* otrzymał w podarunku od Xcia *Leopolda Sasko-Koburskiego* Zięcia Króla Angiel: Szpilkę brylantową i w gotowiznie 20,000 złp: za dyrygowanie Koncertem na pokoiach u tegoż Xcia. Wogólności wywiozł *Rossyni* z Anglji około 300,000 złp. — w *Hanowerskiem* zmniejszono opłatę *Kopytkowego* od wozów rolniczych. — Oddawna niebyło słychać aby iaka wyspa zatonęła, lecz teraz wyspa *Sproe* należąca do *Danji* zostaie w wielkiem niebezpieczeństwie, ziemia w środku wyspy pękła, i może wkrótce cała powierzchnia pochłonięta w morzu zostanie. — Donoszą z *Portugalji* że Król postanowił aby rady cyrkułowe (Sejmiki) rozpoczeły się d. 5 Sier: trwać zaś maię przez dni 10. Już niemówią że woska obce wezwane będą do *Portugalji*, chociaż czasem wydarzaią się zaburzenia, szczególniej d. 1 z. b. w Pałacu *Bongosta* powstała trwoga, rozgłoszono że wojsko spieszy i.t.p. lecz natychmiast uspokoiono Króla i iego Córki, gdyż okazało się że tylko oddział żołnierzy szedł dla odprowadzenia więzniów. — Pod *Harlem* dla rozrywki płyneło czołnem 8 Officerów z Pułku Kierasjerskiego, czołno się przechyliło, a 5 Officerów utonęło, ieden z nich był znakomitego rodu i miał liczną familją. — w *Namur* Mechanik wynalazł narzędzie którem w przeciągu iednej minuty można 120 Piór zatęperować. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Przependowska Zuzanna Jenerałowa z Płockiego. — Zymirski Jenerał z Klembowa. — Gołembiewski Kommissarz Ob: z Radzynia. — Murawski Referendarz Stanu z Chełmna. — Boska Anastazja Oby: z Rossji. — Małachowski Stanisław Hrabia z Nowego Miasta. — Rościszewski Józ: Oby: z Sochocin. — Gersdorff Fryderyk Oby: z Marienbad. — Łempicki Jgnacy Oby: z Noskowa — Podoski Gabrjel Hrabia z Lipnowskiego. — Bieńkowski J.

gnacy Oby: z Siedlec. — Nowosz Adam Oby: z G. Mińskiej. — Kuczyk Franciszek Doktor z Guber Grodzieńskiej. — Rajska Juljanna Marszałkowa z Gub: Grodzieńskiej. — Florentyni Józef Obyw: z G. Wileńskiej. — Samelson Morytz Oby: z Krakowa — Bierzczyński Roman Sekretarz z Jaczyc.

DONIESIENIA.

We wsi Policej pod Warką, znajduie się Machina Rolnicza do przedania, za mierną cenę.

Wyrok Dystrybucyjny Trybunału Cywilnego Iej Instancji Woiewództwa Mazowieckiego, w Massie niegdyś Stefana Klinkiewicza wydany co do Kategorji SSów Bańkowskich, wraz z kopją widimowaną kwitu przez niegdyś Dannenberga wystawionego zgubione zostały przy ulicy Miodowej lub Długiej w dniu wczorajszym; kto znajdzie takowe papiery, nikomu nieużyteczne, raczy ie oddać do Pałacu niegdyś Karasia, teraz Niedzielskiego Nr. 2783 przy ulicy Alexandrja, do mieszkania na trzecie piętro, ofiaruie się przyzwoita nadgroda.

☞ Osoba posiadaiąca język Polski, Niemiecki, Łaciński, Grecki etc. tudzież inne umieiętności klassyczne, życzy sobie przyiąć obowiązek Nauczyciela w Warszawie lub na Prowincji, do prowadzenia Młodzieży sposobiącej się do klass I, II i III. Potrzebuiący takowej Osoby, raczy się zgłosić do W. Hermanowskiego Naucz: pod Nro. 495 przy ulicy Danielowiczowskiej, gdzie bliższą wiadomość od Osób godnych powziąść można.

w Pałacu Karasia pod Nr 783 niedaleko od Liceum i Uniwersytetu, iest do naięcia od Sgo Michała r. b. Stancja Kawalerska, na drugiem piętrze, z meblami i opałem podczas zimy.

Sklep w którym od lat Dwunastu *iest Handel Korzenny i Winny, z mieszkaniem, składem na towary i piwnicami w domu pod N.* 1856 *przy ulicy Zakroczymskiej, do naięcia od Sgo Michała, bliższą wiadomość powziąść można w tymże domu na 2em pietrze od ulicy Konwiktorskiej.*

We Wsi Kolonjalnej, Józefosław, o 2 mile od Warszawy, pod miastem Piaseczno, iest do sprzedania Kolonja. Składaiąca się ze 40 morgów dobrego i w połowie świeżo umierzwionego gruntu, wygodnego pomieszkania, stodoły, stajni, obory i innych gospodarskich zabudowań. Jest zupełnie tak oziminą iako i jarem zbożem, oraz ogrodowiną kuchenną dobrze obsianą. Można razem z nią nabyć parę koni, 10 sztuk bydła, wszelkiego drobiu, i różnych domowych i rolniczych sprzętów. Kupuiącemu, właściciel Kolonji ugodzonej kwoty do roku czekać obowiązuie się, ieżeli dostateczne zapewnienie onej mieć będzie. Życzący kupna tego, raczą się udać do Drukarni Kurjera, gdzie dalszą wiadomość powezmą. —

Polowa Prowjantska Kommissja oddzielnego Litewskiego Korpusu niniejszym do wiadomości podaie, iż na reperacją budowli stoiącej na Pradze, a zajmowanej na Rossyjski Prowjantski Magazyn, będzie odbywać się w rzeczonej Kommissji Licytacja w dniach 4/16, 5/17 i 7/19 Mca Sierpnia r. b. Dla tego maiący chęć wziąść na siebie tę reperacją, zechcą się znajdować w dniach dopiero oznaczonych w Kommissji dla Licytowania, opatrzywszy się w wadium 700 złp anszlag zaś reperacji za stawieniem się konkurentów okazany im zostanie.

Doniesienie Loteryjne z nowo założonego Kantoru do teraźniejszej Loterji Klassycznej. *Losów do Iej Klassy 26tej Loterji Klas: całkowitych po zło:* 12, *gr.* 15, *ćwierciowych po zł:* 3 *gr.* 4; *wraz Planem każdego czasu w Kantorze tym dostać można, przy ulicy Długiej w domu dawniej zwanym Karolego, dziś Tyzlera pod Nr.* 590 *obok Kościoła XX. Piiarów. Szanownych Interesantów na Prowincji zamieszkałych, życzących sobie mieć losy z mego Kantoru, mam zaszczyt upraszać, aby raczyli swe zlecenia wcześnie* franco *nadesłać, a żądanie ich, iak najakuratniej uskuteczniać będzie moim obowiązkiem. — J. Wiemann.*

w Domu Przy ulicy Długiej pod Nr 565, znajduie się zabłąkany Pies, z gatunku Dogów angielskich, koloru morongowatego, właściciel zaś iego raczy się zgłosić w wyżej wymienione miejsce.

Piesek mały z angielskich wyżłów, czarny, nogi i podbrzuch podpalony czerwone, ogon i uszy obcięte, zginął w dniu 3 Sierpnia w wieczor r.b. na drodze za Jabłonną wsią, ktoby takiego znalazł za oddaniem w Warszawie pod Nr 1084 *pry ulicy Twardej otrzyma nagrodę przyzwoitą, na Prowincji do Oberży w Jabłonnie raczy się zgłosić.*

Teatr. Jutro, ieśli pogoda posłuży, dane będą w Amfiteatrze na Wyspie, drugi akt Opery *Alina*, różne muzyki i tańce. Jeśli nieposłuży pogoda, w zwyczajnym Teatrze wznowiona Kom. *Intryga przed ślubem* i Kom: *Kochany Dziadunio*, w której i JP. *Kudlicz* i JPani *Kurpińska* po powrocie pierwszy raz ukażą się na scenie.